

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Sžk/8/2020
Identifikačné číslo spisu: 8019200434
Dátum vydania rozhodnutia: 31. mája 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Anita Filová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8019200434.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): X. K. A., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX, J., právne zastúpený: JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA, advokát, so sídlom Masarykova 2, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti oznámenia žalovaného č. SEKO-112/2017-OVS z 2. júna 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 7Sa/20/2019-154 z 10. decembra 2019, takto

rozhodol:

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie na správnom súde

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením č.k. 7Sa/20/2019-154 z 10. decembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia oznámenia žalovaného č. SEKO-112/2017-OVS z 2. júna 2017 (ďalej aj len „napadnuté oznámenie“) a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Napadnutým oznámením žalovaný vybavil žiadosť žalobcu, ktorej predmetom bolo preskúmanie oznámenia Vojenského útvaru 6335 Prešov č. vkPO-704-13/2017-FES z 10. apríla 2017 mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Uvedené oznámenie nadväzovalo na proces určovania výšky platu žalobcu podľa zákona č. 281/2015 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon č. 281/2015 Z.z.“).

2. Krajský súd s poukazom na zásadu iudex ne eat ultra petita partium vymedzenou v § 134 SSP uviedol, že je viazaný rozsahom petitu žaloby, ktorý smeroval voči oznámeniu žalovaného a preto

predmetom súdneho prieskumu v predmetnej veci nemôže byť samotné oznámenie o zložení platu. Nad rámec správny súd dospel k záveru, že uvedený akt (oznámenie o výške platu) je možné posúdiť ako opatrenie orgánu verejnej správy, teda sa jedná o individuálny správny akt vydaný orgánom verejnej správy žalobcovi, ktorý je spôsobilý dotknúť sa jeho práv, resp. jeho právom chránených záujmov. V tejto súvislosti správny súd poukázal na to, že uvedený akt bol prijatý v administratívnom konaní, teda procesne formalizovaným postupom, upraveným v zákone č. 281/2015 Z.z., ktorý upravuje platobné pomery profesionálnemu vojakovi zloženie a výšku platu. Správny súd mal za to, že zákon č. 281/2015 Z.z. voči oznámeniu o výške a zložení platu nepripúšťa opravný prostriedok a preto je potrebné konštatovať, že písomné oznámenie profesionálnemu vojakovi podľa § 39 ods. 2 v spojení s § 82 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z.z. vydané Vojenským úradom 6335 Prešov ako služobným úradom nadobudlo právoplatnosť jeho odovzdaním, prípadne doručením s tým, že žalobcom bol voči uvedenému oznámeniu oprávnený podať správnu žalobu, v lehote 2 mesiacov od jeho oznámenia, ktorú však nepodal.

3. Podľa krajského súdu žalobcom napadnutý akt orgánu verejnej správy, ktorý žiadal preskúmať, nebolo možné posúdiť ani ako rozhodnutie, ani ako opatrenie orgánu verejnej správy s tým, že žalobou napadnuté oznámenie nebolo vydané v administratívnom konaní a nezasahuje do subjektívnych práv žalobcu. Žalovaný iba listom oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nemožno vyhovieť, pretože rozhodovanie o zložení platu sa nespravuje správnym poriadkom, teda žalovaný nemohol postupovať podľa správneho poriadku a preskúmať správnosť oznámenia o zložení platu prostredníctvom inštitútu preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. správneho poriadku. Preto uzavrel, že nakoľko opatrenie žalovaného nebolo vydané v administratívnom konaní a ani svojím obsahom nezasahuje do subjektívnych práv žalobcu, nemožno jeho správnosť a zákonnosť preskúmať na základe správnej žaloby, ale je nevyhnutné správnu žalobu odmietnuť.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu (sťažovateľa), vyjadrenie žalovaného

4. Proti uzneseniu správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť. Namietal závery správneho súdu o nepreskúmateľnosti oznámenia žalovaného a nesúhlasil ani s tým, že toto oznámenie nemôže zasiahnuť do jeho práv. Naopak, odmietnutie preskúmania oznámenia žalovaného a v konečnom dôsledku znemožnenie bránenia sa aj proti oznámeniu o zložení platu považoval sťažovateľ za porušenie zákazu denegatio iustitiae.

5. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v zásade stotožnil so závermi krajského súdu.

III. Argumentácia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

6. 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“) činnosť a začal konať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konal Najvyšší súd Slovenskej republiky v správnom kolégiu (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Predmetná kasačná sťažnosť bola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 16. marca 2020 a zaregistrovaná v jeho správnom kolégiu pod sp.zn. 8Sžk/8/2020. Od 1. augusta 2021 je teda na konanie o nej príslušný Najvyšší správny súd. Vec bola náhodným spôsobom pridelená do piateho senátu Najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej rozhodol pod pôvodnou spisovou značkou.

7. Najvyšší správny súd konajúci ako súd kasačný mal preukázané, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti výroku uznesenia, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

8. Kasačný súd zistil, že pred veľkým senátom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prebehlo konanie vedené pod sp.zn. 1SVs/1/2021, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec, s právnou problematikou totožnou ako je vec sťažovateľa (vedená pod sp.zn. 2Sžk/13/2020). Na základe rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR vo veci vedenej pod sp.zn. 1SVs/1/2021

z 12. mája 2022 došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe a právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho správneho súdu záväzný.

9. Kasačný súd poukazuje na to, že veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn. 1SVs/1/2021 z 12. mája 2022 vyslovil v bodoch 14 až 23 nasledovný právny názor:

„14. Pre stanovenie právomoci správnych súdov je potrebné posúdiť, či predmetná listina z 2. júna 2017 (oznámenie žalovaného) je rozhodnutím podľa § 3 ods. 1 písm. b/ SSP alebo opatrením podľa § 3 ods. 1 písm. c/ SSP. S ohľadom na predmetné ustanovenia je zrejmé, že rozhodnutím je akt, ktorým sa zakladajú, menia, zrušujú alebo deklarujú jednotlivé práva a povinnosti a opatrením je akt, ktorým môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté.

15. Ani jedna z uvedených podmienok však nie je pri oznámení žalovaného splnená. Toto oznámenie je len odpoveďou na list, ktorému navyše predchádzala už jedna v danej veci uskutočnená odpoveď na základe obdobného listu.

16. Je pravdou, že v oznámení žalovaného je vyjadrený určitý právny názor. Ten však vo svojej podstate len odkazuje na už vydané písomnosti. Pokiaľ by právna prax pristupovala k tak extenzívnemu výkladu, ako je uvedený v odlišnom uznesení, preskúmateľné by bolo každé jedno stanovisko orgánu verejnej správy s odôvodnením, že každý takýto list môže mať potencionálny dosah na práva a povinnosti konkrétne určených alebo všeobecne identifikovaných osôb spravovaných verejnou správou.

17. Je tiež potrebné zdôrazniť, že pokiaľ by aj správne súdy oznámenie žalovaného zrušili, uvedené by nemalo žiaden vplyv na výšku príplatku výkonného letca. Z tohto dôvodu daným listom by nemohlo ani hypoteticky prísť k zásahu do práv, právom chránených záujmov a povinností žalobcu.

18. Žalovaný nemal právomoc v danej veci postupovať podľa ustanovení o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa štvrtej časti tretieho oddielu správneho poriadku. Správny poriadok nie je generálnym právnym predpisom upravujúcim všetky procesy vo verejnej správe. V zmysle jeho § 1 ods. 1 sa vzťahuje len na rozhodovacie procesy, výsledkom ktorých sú individuálne správne akty v podobe rozhodnutí správnych orgánov.

19. Napádané oznámenie pritom nie je výsledkom a ani reakciou na závery rozhodovacieho procesu. Pre aplikáciu konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania sa v zmysle § 65 správneho poriadku vyžaduje rozhodnutie vydané v správnom konaní, ktoré je právoplatné. Žalobca pritom nenapadá právoplatné rozhodnutie, ale oznámenie reagujúce na obdobné oznámenie zo dňa 10. apríla 2017.

20. Veľký senát sa stotožňuje s názorom predkladacieho senátu, že možnosť postupovať podľa štvrtej časti, oddielu 3 správneho poriadku nemožno odvodiť ani z § 3 ods. 7 správneho poriadku, tak ako to uvádza odlišné uznesenie. Paragraf 3 ods. 7 správneho poriadku odkazuje na primerané použitie základných zásad uvedených v § 3 ods. 1 až ods. 6 správneho poriadku. Z predmetného paragrafu absolútne nevyplýva, že ustanovenia o prieskume rozhodnutia mimo odvolacieho konania (§ 65 - 68 správneho poriadku) by sa mali použiť aj na procesy preskúmania iných aktov, ako sú rozhodnutia správnych orgánov.

21. V zmysle § 3 ods. 7 správneho poriadku je možné na vydávanie osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení primerane aplikovať výlučne zásady upravené v ods. 1 až 6 tohto ustanovenia. Z daného ustanovenia preto nie je možné odvodiť, že sa na procesy vydávania predmetných aktov majú primerane vzťahovať aj iné ustanovenia správneho poriadku, vrátane ustanovení o opravných prostriedkoch.

22. S ohľadom na uvedené skutočnosti veľký senát konštatuje, že v danej veci nie je daná právomoc správnych súdov na preskúmanie oznámenia žalovaného podľa § 6 ods. 1 SSP, nakoľko oznámenie žalovaného nie je rozhodnutím a ani opatrením orgánu verejnej správy. Žalovaný v danom konaní

nemal právomoc postupovať podľa ustanovení o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa štvrtej časti, tretieho oddielu správneho poriadku, nakoľko na predmetný proces sa správny poriadok nevzťahuje.

23. Veľký senát si uvedomuje, že pri viacerých právnych vzťahoch môže byť v aplikačnej praxi problémové pre účastníkov týchto právnych vzťahov posúdiť, aké prostriedky ochrany zvoliť. Dokazuje to aj daná vec, v ktorej navyše existoval aj kompetenčný spor medzi civilným súdom a správnym súdom, rozhodovaný uznesením kompetenčného senátu. Základ právnych vzťahov však dáva legislatívna moc, pričom súdne orgány, vrátane orgánov správneho súdnictva, sú povinné v súlade s čl. 2 ods. 2 právneho predpisu č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v účinnom znení konať len v medziach dovolených právnymi normami. Z tohto dôvodu súdy nikdy nemôžu ísť nad rámec pôsobnosti, ktorú im určujú účinné právne predpisy.“

10. Vzhľadom na podstatu kasačných námietok, skutkové okolnosti a s prihliadnutím na citované závery spomínaného rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1SVs/1/2021 z 12. mája 2022, možno teda uzavrieť, že v danej veci nie je daná právomoc správnych súdov na preskúmanie oznámenia žalovaného podľa § 6 ods. 1 SSP a žalovaný v danom konaní nemal právomoc postupovať podľa ustanovení o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa štvrtej časti, tretieho oddielu správneho poriadku. Preto správny súd postupoval zákonne, keď podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP správnu žalobu ako neprípustnú odmietol.

11. S poukazom na uvedené je preto namieste vyhodnotiť kasačnú sťažnosť za nedôvodnú, ktorá skutočnosť má za následok zamietnutie kasačnej sťažnosti podľa § 461 SSP.

12. O trovách konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu neúspechu v konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.